

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY – 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Research Methodology (IC22-201)

Date: 29/05/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Discuss the types of probability and non-probability sampling.
 2. Describe the principles and stages of writing research report.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Design an imaginary questionnaire of ten questions based on social-economic indicators of an individual.
 2. What is observation method? Discuss the merits of observation method.
 3. Explain the various types of research design.
 4. Discuss the advantages and disadvantages of interview technique in social research.
 5. Describe the advantages and disadvantages of primary data in social research.
 6. Discuss the general difficulties faced by a researcher in India.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Describe the significance of graphs in social research.
 - b) Explain the role of computer in social research.
 - c) Significance of internet in social research.
 - d) Significance of Bibliography in social research.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. संभाव्यता आणि गैर-संभाव्यता नमुना निवडीच्या प्रकारांवर चर्चा करा.
 २. संशोधन अहवाल लिखाणाची तत्वे आणि टप्प्यांचे वर्णन करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. एखाद्या व्यक्तीच्या सामाजिक-आर्थिक निर्देशकांवर आधारित दहा प्रश्नांची काल्पनिक प्रश्नावली तयार करा.
 २. निरीक्षण पद्धत म्हणजे काय? निरीक्षण पद्धतीच्या गुण स्पष्ट करा.
 ३. संशोधन आराखड्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
 ४. सामाजिक संशोधनात मुलाखत तंत्राचे फायदे आणि तोटे यांची चर्चा करा.
 ५. सामाजिक संशोधनातील प्राथमिक स्रोतांचे फायदे आणि तोटे यांचे वर्णन करा.
 ६. भारतातील संशोधकाला येणाऱ्या सामान्य अडचणींची चर्चा करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) सामाजिक संशोधनात आलेखांचे महत्त्व सांगा.
 - ब) सामाजिक संशोधनात संगणकाची भूमिका स्पष्ट करा.
 - क) सामाजिक संशोधनात इंटरनेटचे महत्त्व
 - ड) सामाजिक संशोधनात संदर्भ ग्रंथ सूचीचे महत्त्व